

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO
ĮSTATYMO NR. I-1495 2, 3, 8, 11, 12 STRAIPSNIŲ, 1, 2 IR 3 PRIEDŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 16 dalį.

~~16. Viršesniai viešajam interesui priskiriama ir svarbia viešajam saugumui laikoma planuojama ūkinė veikla – planuojama ūkinė veikla, skirta energijos gamybai iš atsinaujinančiųjų išteklių įrenginių, kaip ji suprantama 2022 m. gegužės 18 d. Komisijos rekomendacijoje (ES) 2022/822 dėl greitesnio leidimų atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektams išdavimo procedūrų ir palankesnių sąlygų elektros energijos pirkimo sutartims.~~

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Kai atsakingoji institucija yra priėmusi atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvadą (toliau – atrankos išvada) ir (ar) sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, tačiau iki ūkinės veiklos vykdymo pradžios ar pradėjus ją vykdyti planuojama ūkinė veikla keičiama, plečiama ir šis keitimas ar plėtimas atitinka šio įstatymo 1 priedo 11 punkte ar 2 priedo 14 ir 15 punktuose nurodytus atvejus, tokiu atveju atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo ar poveikio aplinkai vertinimas **atliekamas dėl planuojamos ūkinės veiklos keitimo ar plėtimo atliekami.**“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais planuojamos ūkinės veiklos organizatorius turi teisę nuspręsti rengti poveikio aplinkai vertinimo programą (toliau – programa) ar pranešimą apie poveikio aplinkai vertinimo pradžią. Programa privaloma, jeigu:

1) turi būti atliktas planuojamos ūkinės veiklos tarpvalstybinis poveikio aplinkai vertinimas šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytais pagrindais ir programos pateikimas kitai valstybei nustatytas tarptautinėmis sutartimis, kurias Lietuva ir kita valstybė yra sudariusios;

2) **planuojama ūkinė veikla, pripažinta strateginiu projektu pagal 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą [\(ES\) 2024/1252](#), kuriuo nustatoma saugaus ir tvaraus ypatingos svarbos žaliavų tiekimo užtikrinimo sistema ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai [\(ES\) Nr. 168/2013](#), [\(ES\) 2018/858](#), [\(ES\) 2018/1724](#) ir [\(ES\) 2019/1020](#);**

3) **planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas atliekamas dėl atsinaujinančius išteklius naudojančių objektų statybos, planuojamos už paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtos zonų ribų.**“

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 11 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ataskaitą rengia vadovaudamasis atsakingosios institucijos patvirtinta programa arba, jeigu buvo teiktas pranešimas apie PAV pradžią, atsižvelgdamas į šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka gautus pasiūlymus. **Atsakingoji institucija ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai, nagrinėdami ataskaitą,**

negali reikalauti išplėsti patvirtintoje programoje nustatytą ataskaitos apimtį ir (ar) nagrinėti šioje programoje nenumatytus klausimus. Planuojamai ūkinei veiklai, kuriai atliekamos šios įstatymo 10 straipsnyje nustatytos tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo procedūros, rengiant ataskaitą privaloma atsižvelgti ir į po programos patvirtinimo gautus motyvuotus poveikį aplinkai patiriančios valstybės pateiktus pasiūlymus ir pastabas. Ataskaitos rengimo reikalavimus tvirtina aplinkos ministras.“

2. Pakeisti 11 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Poveikio aplinkai vertinimo subjektai išnagrinėja ataskaitą, įvertina ataskaitą, suinteresuotos visuomenės pasiūlymus ir suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą ir pagal šio įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje nurodytą kompetenciją pateikia poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui motyvuotas išvadas dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai arba pastabas ir pasiūlymus šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka per 20 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos, o dėl ataskaitos dėl **planuojamos ūkinės veiklos, kurios tikslas yra gaminti energiją ar atsinaujinančių išteklių kurą** viršesniai viešajam interesui priskiriamos ir svarbia viešajam saugumui laikomos planuojamos ūkinės veiklos – per 15 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos. Motyvuotose išvadose poveikio aplinkai vertinimo subjektai turi nurodyti: teisės aktų reikalavimais pagrįstus motyvus dėl pritarimo ar nepritarimo planuojamai ūkinei veiklai; kokiai (-ioms) konkrečiai (-ioms) alternatyvai (-oms) pritaria ar nepritaria, jeigu ataskaitoje buvo nagrinėtos alternatyvos; konkrečių teisės aktų reikalavimais pagrįstas sąlygas, kurios turi būti įgyvendintos iki veiklos vykdymo pradžios ir (ar) ūkinės veiklos vykdymo ir (ar) ūkinės veiklos užbaigimo metu, ir pateikti pagrįstą nuomonę dėl vertinimo metodų, rezultatų, ataskaitos kokybės ir siūlomų priemonių numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, jį kompensuoti ar atkurti tai, kas pažeista. Išvados dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai formą nustato aplinkos ministras.“

3. Pakeisti 11 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Poveikio aplinkai vertinimo subjektas, nustatęs ataskaitos dėl **planuojamos ūkinės veiklos, kurios tikslas yra gaminti energiją ar atsinaujinančių išteklių kurą**, viršesniai viešajam interesui priskiriamos ir svarbia viešajam saugumui laikomos planuojamos ūkinės veiklos trūkumus, prieš pateikdamas motyvuotus reikalavimus, kad poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas papildytų ar pataisytų ataskaitą, ne vėliau kaip iki šio straipsnio 5 dalyje nustatyto termino pabaigos aplinkos ministro nustatyta tvarka informuoja apie nustatytus trūkumus ir savo iniciatyva arba poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo prašymu organizuoja susitikimą nustatytiems ataskaitos trūkumams aptarti.“

5 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„1. Atsakingoji institucija, išnagrinėjusi suinteresuotos visuomenės pasiūlymus ir šių pasiūlymų įvertinimą, išnagrinėjusi ir įvertinusi ataskaitą, remdamasi poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadamis dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai ir atsižvelgdama į šio straipsnio 8, 9 ar 10 dalyje nustatyta tvarka organizuotų susitikimų rezultatus, per 25 darbo dienas nuo ataskaitos gavimo dienos, o dėl ataskaitos dėl **planuojamos ūkinės veiklos, kurios tikslas yra gaminti energiją ar atsinaujinančių išteklių kurą** viršesniai viešajam interesui priskiriamos ir svarbia viešajam saugumui laikomos planuojamos ūkinės veiklos – per 20 darbo dienų nuo ataskaitos gavimo dienos:“.

2. Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atsakingoji institucija, nustačiusi ataskaitos dėl **planuojamos ūkinės veiklos, kurios tikslas yra gaminti energiją ar atsinaujinančių išteklių kurą**, viršesniai viešajam interesui priskiriamos ir svarbia viešajam saugumui laikomos planuojamos ūkinės veiklos trūkumus, prieš pateikdama motyvuotus reikalavimus ataskaitą pataisyti ar papildyti, ne vėliau kaip iki šio straipsnio 1 dalyje nustatyto termino pabaigos aplinkos ministro nustatyta tvarka informuoja apie nustatytus trūkumus ir savo iniciatyva arba poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo prašymu organizuoja susitikimą nustatytiems ataskaitos trūkumams aptarti.“

3. Pakeisti 12 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai priėmimo terminas vieną kartą gali būti pratęstas ne daugiau kaip 25 darbo dienomis, o dėl **planuojamos ūkinės veiklos, kurios tikslas yra gaminti energiją ar atsinaujinančių išteklių kurą** viršesniai viešajam interesui priskiriamos ir svarbia viešajam saugumui laikomos planuojamos ūkinės veiklos – ne daugiau kaip 20 darbo dienų, dėl nuo atsakingosios institucijos nepriklausomų objektyvių priežasčių. Atsakingoji institucija apie priimtą sprendimą pratęsti terminą privalo ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki termino pabaigos pranešti planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui ir poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjui ir nurodyti priežastis, dėl kurių terminas pratęsimas.“

4. Pakeisti 12 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Kai atsakingoji institucija pateikia motyvuotus reikalavimus ataskaitą pataisyti ir (ar) papildyti, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas turi pataisyti ir (ar) papildyti ataskaitą ir pakartotinai pateikti ją atsakingajai institucijai. Atsakingoji institucija pataisytą ir (ar) papildytą ataskaitą išnagrinėja ir per 15 darbo dienų, o dėl **planuojamos ūkinės veiklos, kurios tikslas yra gaminti energiją ar atsinaujinančių išteklių kurą** viršesniai viešajam interesui priskiriamos ir svarbia viešajam saugumui laikomos planuojamos ūkinės veiklos – per 10 darbo dienų, nuo papildytos ir (ar) pataisytos ataskaitos gavimo dienos priima sprendimą arba, nepažeisdama šio įstatymo 6 straipsnio 8 dalies nuostatų, dar kartą teikia motyvuotus reikalavimus ataskaitą pataisyti ar papildyti.“

6 straipsnis. Įstatymo 1 priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 1 priedo 3.10.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.10.2. sausumoje, kai planuojama statyti 7 ar daugiau vėjo elektrinių, **kurių aukštis ne mažesnis kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį)**, ir atstumas nuo planuojamų statyti vėjo elektrinių iki pastatytų, statomų ar planuojamų statyti yra 5 km ar mažesnis (matuojant tarp stiebų centrų) arba kai šie skaičiai ir atstumo dydžiai pasiekiami, įskaitant jau pastatytas, statomas ar planuojamas statyti vėjo elektrines, **kurių aukštis ne mažesnis kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį)**.“

7 straipsnis. Įstatymo 1 priedo pakeitimas

1. Pakeisti Įstatymo 1 priedo 3.10.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.10.2. sausumoje, kai planuojama statyti 7 ar daugiau vėjo elektrinių, kurių aukštis ne mažesnis kaip 50 m, ir atstumas nuo planuojamų statyti vėjo elektrinių iki pastatytų, statomų ar planuojamų statyti yra 5 km ar mažesnis (matuojant tarp stiebų centrų) arba kai šie skaičiai ir atstumo dydžiai pasiekiami, įskaitant jau pastatytas, statomas ar planuojamas statyti vėjo elektrines, kurių aukštis ne mažesnis kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį), **išskyrus Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 3.8.3 papunktyje nurodytą veiklą**.“

2. Pakeisti Įstatymo 1 priedo 8.8 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„8.8. antžeminių elektros perdavimo linijų tiesimas (kai įtampa – 220 kV ar aukštesnė, o linijos ilgis – 15 km ir daugiau), **išskyrus atvejus, kai antžeminių elektros energijos perdavimo linijų tiesimas (kai įtampa – 220 kV ar aukštesnė, o linijos ilgis – 15 km ir daugiau) planuojamas teritorijose, numatytose paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų plane (-uose), patvirtintame (-uose) Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nustatyta tvarka, ir kai veikla atitinka šiame plane nustatytas plėtros taisykles ir poveikio mažinimo priemones**;“

8 straipsnis. Įstatymo 2 priedo pakeitimas

1. Pakeisti Įstatymo 2 priedo 3.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1. šiluminių elektrinių bei kitų deginimo įrenginių, įskaitant pramoninius įrenginius elektrai, **pramoninių įrenginių elektros energijai**, garui gaminti ar vandeniui šildyti, įrengimas, (kai įrenginių vardinė (nominalioji) šiluminė galia **arba, kai gaminama tik elektros energija, įrengtoji galia – mažesnė kaip 150 MW, bet didesnė kaip 5 MW**), išskyrus Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 3.1, 3.2 ir 3.10 papunkčiuose ir šio priedo 3.7 ir 3.8 papunkčiuose nurodytas veiklas;“.

2. Pakeisti Įstatymo 2 priedo 3.8 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.8. vėjo elektrinių statyba, kai:

3.8.1. planuojama statyti 3 ar daugiau vėjo elektrinių, kurių bent vienos aukštis 50 ar daugiau m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį) **ir bendra įrengtoji galia – 150 kW ar didesnė**, išskyrus Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 3.10 papunktyje nurodytą veiklą;

3.8.2. vėjo elektrinę planuojama statyti arčiau kaip 1 km atstumu nuo saugomos teritorijos **ar nekilnojamosios kultūros vertybės, kuriai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, yra nustatytas ir Kultūros vertybių registro informacinėje sistemoje registruotas kraštovaizdžio vertingųjų savybių pobūdis**, išskyrus atvejus, kai įrengiama ne daugiau kaip viena ir ne aukštesnė kaip 25 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinė sodyboje ar prie ūkinių pastatų;“.

3. Pakeisti Įstatymo 2 priedo 11.8 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„11.8. biodujų gamyba, išskyrus ~~1 MW ir mažesnės įrengtosios galios~~ biodujų elektrines;“.

4. Pakeisti Įstatymo 2 priedo 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priede pateiktą rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, nenurodytas Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 11 punkte, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai arba jei toks pakeitimas ar išplėtimas lygus šiame priede nustatytiems žemutiniams ribiniams dydžiams arba didesnis už juos, jeigu jie nustatyti, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą. **Šis punktas netaikomas atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių (įrenginių) modernizavimui, jeigu jų įrengtoji galia padidinama mažiau kaip 15 procentų.**“

5. Pakeisti Įstatymo 2 priedo 15 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„15. Į šiame priede pateiktą rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 11 punkte nurodytus atvejus **ir atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių (įrenginių) modernizavimą, jeigu jų įrengtoji galia padidinama mažiau kaip 15 procentų.** Šio punkto reikalavimas taikomas veiklai, kuriai:“.

9 straipsnis. Įstatymo 2 priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo 2 priedo 3.8 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.8. vėjo elektrinių statyba, kai:

3.8.1. planuojama statyti 3 ar daugiau vėjo elektrinių, kurių bent vienos aukštis 50 m ar daugiau (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį) **ir bendra įrengtoji galia – 150 kW ar didesnė**, išskyrus Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 priedo 3.10 papunktyje nurodytą veiklą;

3.8.2. vėjo elektrinę planuojama statyti arčiau kaip 1 km atstumu nuo saugomos teritorijos **ar nekilnojamosios kultūros vertybės, kuriai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, yra nustatytas ir Kultūros vertybių registro informacinėje sistemoje registruotas kraštovaizdžio vertingųjų savybių pobūdis**,

išskyrus atvejus, kai įrengiama ne daugiau kaip viena ir ne aukštesnė kaip 25 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) vėjo elektrinė sodyboje ar prie ūkinių pastatų;

3.8.3. planuojama statyti 7 ar daugiau vėjo elektrinių, kurių aukštis ne mažesnis kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį), ir atstumas nuo planuojamų statyti vėjo elektrinių iki pastatytų, statomų ar planuojamų statyti yra 5 km ar mažesnis (matuojant tarp stiebų centrų) arba kai šie skaičiai ir atstumo dydžiai pasiekiami, įskaitant jau pastatytas, statomas ar planuojamas statyti vėjo elektrines, kurių aukštis ne mažiau kaip 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško, įskaitant ir sparnuotės aukštį), kurias planuojama statyti teritorijoje, nurodytoje paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonų plane (-uose), patvirtintame (-uose) Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir veikla atitinka paspartintos atsinaujinančių išteklių energijos plėtros zonos plane (-uose) nustatytas plėtros taisykles ir poveikio mažinimo priemones.“

10 straipsnis. Įstatymo 3 priedo pakeitimas

Papildyti Įstatymo 3 priedą 3 punktu:

„3. 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva [\(ES\) 2023/2413](#), kuria iš dalies keičiami Direktyva [\(ES\) 2018/2001](#), Reglamentas [\(ES\) 2018/1999](#) ir Direktyva [98/70/EB](#), kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva [\(ES\) 2015/652](#).“

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 3, 7 ir 9 straipsnius ir šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 3, 7 ir 9 straipsniai įsigalioja 2026 m. vasario 21 d.

3. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros, pradėtos iki 2026 m. vasario 21 d., baigiamos pagal iki 2026 m. vasario 21 d. galiojusias Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas.

4. Aplinkos ministras priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus:

- 1) dėl šio įstatymo 4, 5, 6 ir 8 straipsnių – iki 2024 m. gruodžio 31 d.;
- 2) dėl šio įstatymo 3, 7 ir 9 straipsnių – iki 2026 m. vasario 20 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas